

U martu je zabeležen brži rast proizvodne aktivnosti – 38,2% anketiranih firmi se izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 4,4% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu. Indikator rasta proizvodne aktivnosti bio je značajno veći u odnosu na uporedivi mart 2017. godine.

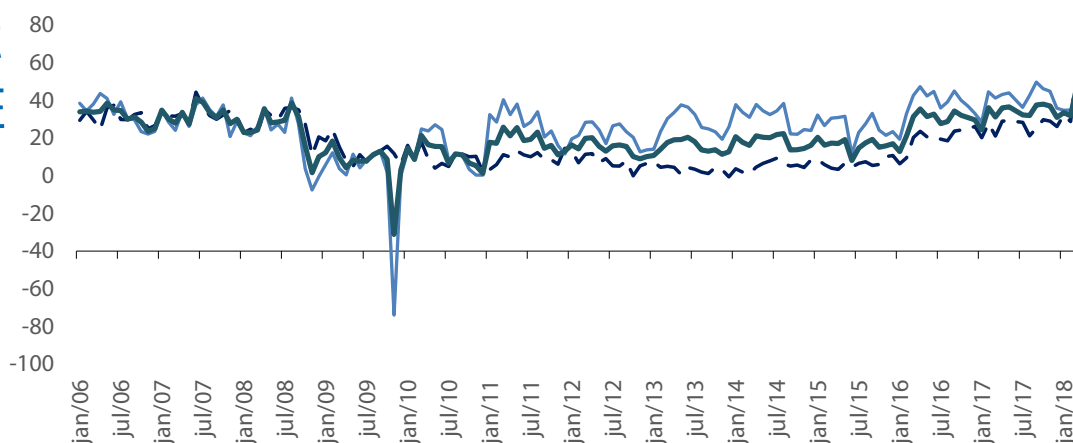

Prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta, u martu je iznosilo 77% i bilo je na većem nivou u odnosu na februar za 6pp. U odnosu na uporedivi mart 2017. godine zabeležen je veći nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta za 9,5pp.

- Indikator tekuće zaposlenosti u martu je zabeležio relativno visok nivo od 9,4pp, čime je ostvaren značajan rast u odnosu na februar (tada je indikator imao negativnu vrednost od 2,8pp).
- Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u martu je ostvario relativno visoku vrednost od 40pp, što je za 19,3pp veća vrednost u odnosu na februar, i za 8pp veći nivo u odnosu na uporedivi mart prošle godine.
- Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu u martovskoj anketi zabeležio je rast od 22,7pp u odnosu na februar, kao i rast od 20pp u odnosu na uporedivi mart 2017. godine.
- Indikator koji meri proizvodne kapacitete u odnosu na ugovorenu prodaju, u martu je zabeležio vrednost od 0pp, čime je ostvaren bolji rezultat u odnosu na uporedivi mart prošle godine (tada je postojao značajan višak slobodnih kapaciteta u odnosu na ugovorenu prodaju).
- Od ostalih pokazatelja treba istaći optimizam po pitanju novog zapošljavanja (četvrtina anketiranih firmi planira da poveća broj radnika u naredna 3 meseca), kao i nizak nivo inflacionih očekivanja i nizak očekivani rizik u poslovanju.

Na osnovu odgovora iz mesečne Ankete o konjunkturi u domaćoj industriji, koja se sprovodi od sredine 1994. godine, urađen je set indikatora postojećeg stanja i tromesečnih očekivanja. Svi indikatori dobijeni su tako što je procenat odgovora koji označavaju rast ili pozitivnu promenu oduzet od procenta odgovora koji označavaju pad ili negativnu promenu. Na primer, ako se 30% firmi izjasnilo da im proizvodnja raste, a 10% da im proizvodnja pada, indikator će imati vrednost od 20. Procenat firmi koji se izjasnilo da je stanje nepromenjeno (u ovom primeru 60%) se ne uzima u obzir. Anketa se sprovodi na reprezentativnom uzorku privatnih i državnih kompanija.

OPŠTI INDIKATOR POSLOVNE KLIME (2006 - 2018)

■ Tromesečna očekivanja ■ Trenutno stanje ■ Indikator konjunktura

*Opšti indikator dobijen je kao prosečna vrednost indikatora trenutnog položaja kompanija i tromesečnih očekivanja

Opšti indikator poslovne klime u martu zabeležio je rast od 17pp u odnosu na februar, kao rezultat nešto boljih tromesečnih očekivanja, kao i značajno većih ocena o trenutnom položaju kompanija. U odnosu na uporedivi mart 2017. godine, indikator je takođe zabeležio veću vrednost za 17,8pp, usled značajno boljih ocena o trenutnom položaju kompanija.

Nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta u martu je iznosio 77% i bio je na većem nivou u odnosu na februar za 6pp. U odnosu na uporedivi mart 2017. godine zabeležen je veći nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta za 9,5pp.

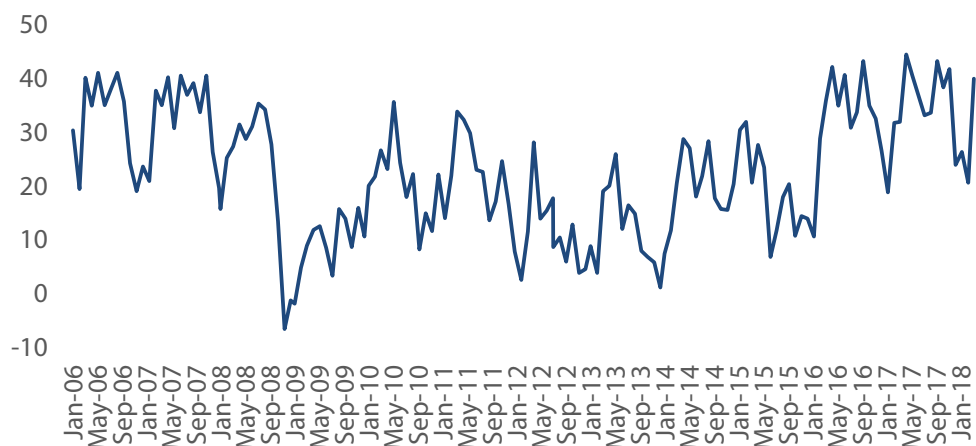
U martu je zabeležen brži rast proizvodne aktivnosti u odnosu na februar – 38,2% anketiranih firmi se izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste (u februaru 24,7%), uz 4,4% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu (u februaru 9,6%). U odnosu na uporedivi mart 2017. godine, zabeležen je značajno veći nivo indikatora proizvodne aktivnosti - u martu ove godine iznosio je 33,8pp što je značajno povećanje u odnosu na ostvareni nivo od 15,7pp iz marta prošle godine.

U martovskoj anketi indikator koji meri nivo zaliha gotovih proizvoda ponovo je zabeležio negativnu vrednost od 9,1pp (veći broj firmi je istakao da ima nizak nivo zaliha u odnosu na optimalan nivo). Ovaj pokazatelj može da ukaže na rast proizvodne aktivnosti i veću tražnju za gotovim proizvodima, ali može da bude i signal nemogućnosti firmi da finansiraju optimalan nivo zaliha.

Indikator tekuće zaposlenosti u martu je zabeležio relativno visok nivo od 9,4pp, čime je ostvaren značajan rast u odnosu na februar (tada je indikator imao negativnu vrednost od 2,8pp). I u odnosu na uporedivi mart prošle godine indikator je ostvario značajno bolju vrednost (u martu 2017. godine indikator tekuće zaposlenosti je takođe bio negativan i imao je vrednost od 1,7pp).

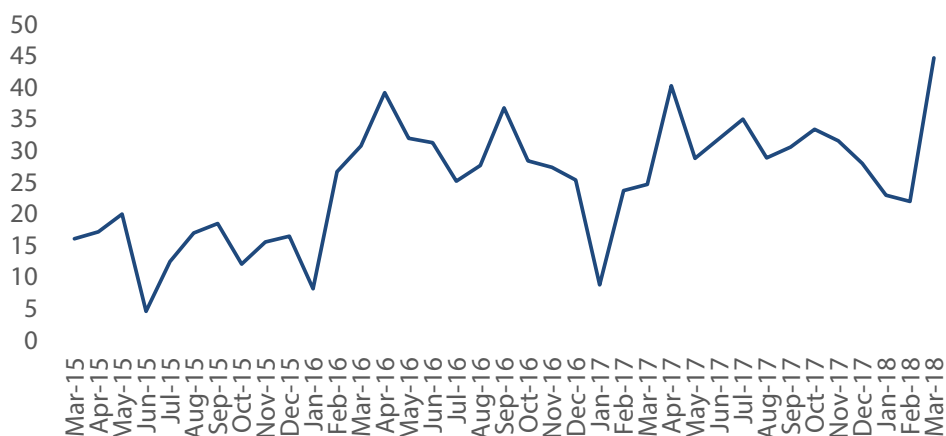
Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u martu je ostvario relativno visoku vrednost od 40pp, što je za 19,3pp veća vrednost u odnosu na februar, i za 8pp veći nivo u odnosu na uporedivi mart prošle godine.

INDIKATOR OČEKIVANE PRODAJE PREDUZEĆA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU

Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu u martovskoj anketi zabeležio je rast od 22,7pp u odnosu na februar, kao i rast od 20pp u odnosu na uporedivi mart 2017. godine.

INDIKATOR TROMESEČNE OČEKIVANE PRODAJE NA STRANOM TRŽIŠTU

U martu je Indikator koji meri proizvodne kapacitete u odnosu na ugovorenu prodaju, zabeležio vrednost od 0pp, čime je ostvaren bolji rezultat u odnosu na februar (tada je indikator imao pozitivnu vrednost od 9,1pp – zabeležen je višak slobodnih kapaciteta u odnosu na ugovorenu prodaju). U odnosu na uporedivi mart prošle godine, ovaj Indikator ostvario je značajno bolji rezultat (tada je Indikator iznosio 15,6pp, odnosno postojao je značajan višak slobodnih kapaciteta u odnosu na ugovorenu prodaju).

Indikator inflacionih očekivanja u martu je ostvario vrednost od 4,9pp čime je zabeležio pad od 3,2pp u odnosu na februar. Ovaj Indikator od kraja 2016. godine ukazuju na značajno niži nivo inflacionih očekivanja u odnosu na prethodni period.

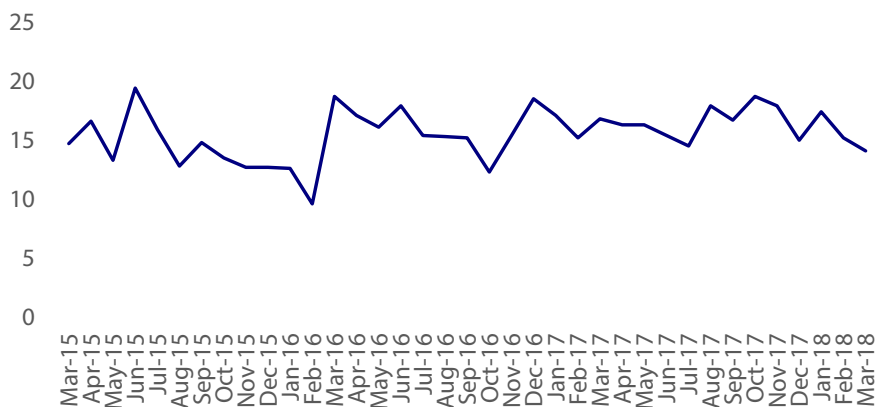
26,9% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca (u februaru 24,8%)

3,1% firmi planira smanjenje u istom periodu (u februaru 4%)

U martu je zabeležen rast Indikatora koji meri očekivanja po pitanju novog zapošljavanja u odnosu na februar za 3pp.

Kada su u pitanju najveća ograničenja u poslovanju, 37,4% kompanija istaklo je niske cene proizvoda, nakon čega sledi slaba tražnja za 26,7% kompanija i nedostatak kredita za 14,1% firmi.

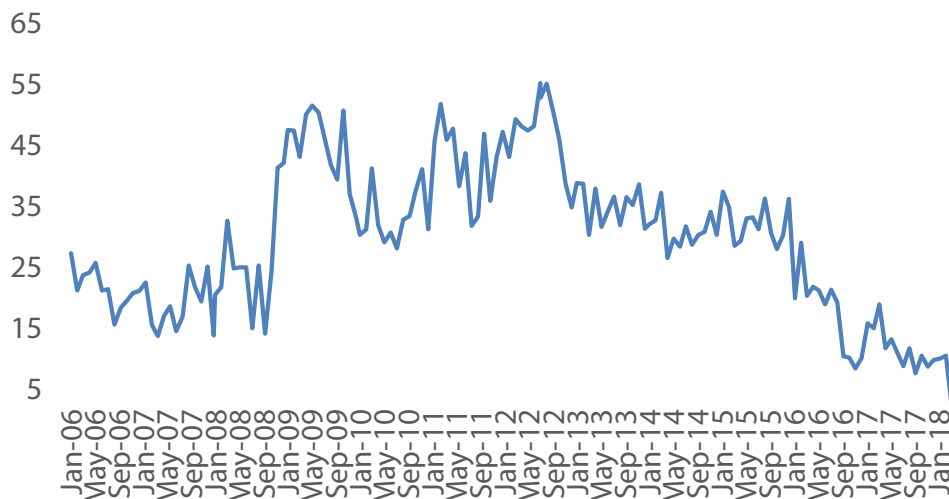
FIRME KOJE SU ISTAKLE NEDOSTATAK KREDITA KAO NAJVEĆE OGRANIČENJE U POSLOVANJU (%)

Što se tiče problema nelikvidnosti u domaćoj industriji, u martu je došlo do određenog poboljšanja, pa se tako 0,9% kompanija izjasnilo da im je nivo potraživanja previsok (u februaru 3,4%), dok se 22,4% izjasnilo da im je nivo potraživanja visok ali izdrživ (u februaru 26,8%).

Positivan signal iz martovske ankete je pad Indikatora očekivanog rizika u poslovanju od 8pp u odnosu na februar, čime je indikator zabeležio najnižu vrednost od kako se sprovodi anketa.

INDIKATOR OPŠTEG NIVOA RIZIKA U POSLOVANJU U NAREDNA TRI MESECA

KONTAKT

Privredna komora Srbije
Resavska 13-15
11000 Beograd

T: (+381 11) 3300-910
F: (+381 11) 3230-949

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora